

Toelichting BenW-adviesnota

Onderwerp: BenW - verplicht stellen gebruik doorzichtige zakken voor het aanbieden van kunststof verpakkingsafval in ondergrondse containers	Afdeling/team:	Milieu
	Afdelingshoofd:	Lommerse, H.C.J.
	Auteur:	Gommans-Janssen, M.W.G.
	Datum vergadering:	25 april 2017

1. Aanleiding

De acceptatievoorwaarden van het door de gemeenten aangeleverde huishoudelijk kunststof verpakkingsmateriaal zijn recentelijk aangescherpt. In het verleden mocht er maximaal 30% vervuiling in zitten, dit is nu nog maar 10%. Het gevolg hiervan is dat er afkeur van vrachten plaatsvindt, waardoor de kosten stijgen.

2. Uitgangssituatie en doelstelling

Uitgangssituatie

De vervuiling in het huishoudelijk kunststof verpakkingsmateriaal is te groot. Hierdoor is er sprake van onnodige kosten en minder hergebruik van kunststof verpakkingsmateriaal.

Doelstelling

De vervuiling terugbrengen naar 10% of minder door het verplichten van het gebruik van doorzichtige zakken of losse stort in ondergrondse container in combinatie met communicatie.

3. Rol gemeente en visie en strategie participatie

Trekker

De gemeente heeft zorgplicht voor de inzameling van afval. Dit maakt de gemeente trekker.

4. Toelichting

Wat is er aan de hand?

- Sinds 2014 zamelen we het huishoudelijk kunststof verpakkingsmateriaal in via ondergrondse perscontainers op de milieustraatjes. Vanaf juli 2016 meldt onze sorteerder (Van Scherpenzeel) dat er te veel vervuiling in de aangeleverde vrachten zit. Dit heeft tot gevolg dat de vrachten op de overslaglocatie voorgestort worden danwel geheel afgekeurd.
- Voorsorteren betekent dat met een grijper de vervuiling er zoveel mogelijk uitgehaald worden en het restant van de vracht alsnog gesorteerd en vermarkt. De kosten hiervoor bedragen € 50 ex BTW per ton.
- Afkeur betekent dat de hele vracht naar de verbranding gaat. De kosten hiervoor bedragen € 150 ex BTW per ton.
- In het verleden mocht er maximaal 30% vervuiling in een vracht zitten; dit is nu - landelijk - teruggebracht naar 10%.
- Van Scherpenzeel heeft aangegeven dat de voorsortering medio 2017 stopt. Dan keurt met minder dan 10% vervuiling goed en meer meer dan 10% vervuiling af.

- De rekening voor voorsortering en afkeur bedroeg over het jaar 2016 € 9.523 ex BTW.

Wat is vervuiling?

- De factsheet van de Vereniging van Afvalbedrijven maakt duidelijk wat onder vervuiling verstaan wordt. Zij noemen dit stoffen; type 1 en type 2.
- Type 1: materialen die op grond van wet- en regelgeving niet geaccepteerd mogen worden en/of gevaarlijk zijn voor de medewerkers van de sorteerinstallatie. Denk aan medisch afval, asbest, dode dieren, incontinentiemateriaal.
- Type 2: materialen die schadelijk zijn voor de installatie of een negatieve invloed hebben op de outputkwaliteit. Denk aan huishoudelijk restafval, textiel, tentzeilen, electronica, harde kunststoffen niet zijnde verpakkingsmateriaal.
- Om vast te stellen of er sprake is van stoffen vindt een visuele inspectie plaats. Dit kan alleen wanneer het kunststof los gestort is of in doorzichtige zakken is aangeleverd. Is er sprake van meer dan 10% vervuiling doordat het materiaal bijvoorbeeld in grijze vuilniszakken (hierbij gaat men ervan uit dat dit per definitie restafval is, zakken maakt men niet open) is aangeleverd of type 1 en/of type 2 stoffen bevat, keurt men de vracht af.
- In de bijlagen 1 en 2 treft uw college foto's aan van een van de vrachten in maart jl.

Wat zijn de kosten per vracht bij afkeur?

- De vergoeding vanuit het Afvalfonds voor 1 ton recyclebaar kunststof bedraagt in 2017 € 756 per ton. Het sorteerpercentage is momenteel circa 86%. Uit iedere ton kunststof genereert de sorteerinstallatie in Kerpen 86.000 kg materiaal dat men kan vermarkten op de hergebruikmarkt en 14% gaat naar de verbranding. Let wel, dit is een gemiddelde van alle gemeenten in Noord-Limburg. Vervuiling onzerzijds drukt het resultaat van anderen.
- Stel we leveren 2 ton aan op de overslag (is een gemiddelde vracht):

Goedkeur	
Vergoeding Afvalfonds € 756 x 2 ton x 86%=	€ 1.300
Minus kosten inzameling o.a. vrachtwagen, chauffeur, kapitaallasten per vracht	€ 200
Opbrengst	€ 1.100
Afkeur	
Mislopen vergoeding Afvalfonds € 756 x 2 ton x 86%=	€ 1.300
Kosten inzameling; vrachtwagen, chauffeur, kapitaallasten per vracht	€ 200
Kosten verbranding € 150 x 2 ton =	€ 300
Kosten	€ 1.800

Hoe kunnen we de kwaliteit verbeteren?

Doorzichtige zakken en handhaving

Door het verplicht stellen van het gebruik van doorzichtige zakken of los storten van het kunststof in de inworpopening van de container. Dit zorg ervoor dat de sorteerder direct kan zien wat de samenstelling is van de vracht.

Advies: wij verzoeken uw college op grond van artikel 4 lid 2 van de Afvalstoffenvordering gemeente Beesel 2011 als inzamelmiddel voor het huishoudelijk kunststof verpakkingsmateriaal doorzichtige zakken vast te stellen.

Wanneer uw college met dit advies akkoord gaat is het voor onze handhavers mogelijk niet alleen op de inhoud en samenstelling van het kunststof maar ook op grond van het inzamelmiddel te handhaven. Er is dan sprake van het gebruik van een verkeerd inzamelmiddel c.q. het op een niet-voorgeschreven

wijze aanbieden van afval. Dit hoogte van de boete bedraagt in dat geval € 90 plus € 9 administratiekosten.

- Ambtelijk heeft er overleg plaatsgevonden tussen de gemeenten Horst aan de Maas, Venlo en Peel en Maas. Horst aan de Maas en Peel en Maas hebben inmiddels ook de doorzichtige zak danwel los storten in containers verplicht gesteld. Hier zamelt men echter huis-aan-huis in. Wanneer het materiaal te zeer vervuult is, kan de inzamelaar dit aan de straat laten staan.
- Venlo zamelt net zoals Beesel *deels* ondergronds in. Venlo heeft inmiddels de grotere supermarkten aangeschreven en hen verzocht doorzichtige plastic zakken met een bepaalde inhoud in het assortiment op te nemen zodat de inwoners deze zakken kunnen kopen in plaats van de grijze zakken. De meerderheid van de supermarkten heeft hiermee inmiddels ingestemd.
- Ambtelijk is eveneens afgesproken regionaal af te stemmen en te bezien of een gelijke aanpak van een probleem en gelijke communicatie mogelijk is. Dit zorgt regionaal voor minder versnippering in beleid (en minder gespreksstof op de verjaardagsfeestjes). Nu krijgen we regelmatig opmerkingen dat in Roermond of Venlo zaken anders lopen. Waarom de gemeente Beesel voor een andere aanpak kiest, is soms moeilijk uit te leggen aan onze inwoners.
- In overleg met de portefeuillehouder is afgesproken de lijn van Venlo te volgen en als eerste stap de lokale winkels te verzoeken doorzichtige zakken met een inhoud van 40 liter (= inhoud inworptrommel) in het assortiment op te nemen met een bepaalde prijs/kwaliteitverhouding. Naar aanleiding van een Facebookbericht onzerzijds met de vraag doorzichtige zakken te gebruiken in 2016, kregen we nl. terug dat deze maat zakken niet te koop was in Reuver. In Venlo hebben inmiddels nagenoeg alle aangeschreven partijen positief gereageerd op dit verzoek.
- Wanneer we niet tot overeenstemming komen met de lokale winkeliers, zoeken we een alternatief waarbij we zelf een actievare rol spelen. Bijvoorbeeld zelf Plastic Heroeszakken aanschaffen en in de winkels (al dan niet gratis) laten distribueren of zelf huis-aan-huis per post distribueren. De eventuele uitwerking hiervan is nog niet gebeurd. We willen eerst de bal bij de winkeliers neerleggen. Feit blijft echter dat de inwoners aan de voorkant (in de winkel) of aan de achterkant (thuisbezorgd) via de afvalstoffenheffing betalen voor de zakken. Alleen los storten in de trommel levert geen kosten op.

5. Visie Blij in Beesel

Bij in Beesel: afvalscheiding draagt bij aan een duurzamere woonomgeving (Fijn wonen).

6. Integrale afstemming

Er heeft overleg plaatsgevonden met de BOA.

- a. Communicatief (denk aan: Gemeente Info, pers, website, klantenbalie en Apropos)

We gaan actief communiceren via 1Beesel, website en sociale media over het verplicht gebruik van de doorzichtige zak danwel los storten. Daarnaast brengen we de scheidingsregels van het kunststof nogmaals onder de aandacht (wel/niet-lijst).

- b. Financieel

Op dit moment niet van toepassing. Wanneer de lokale winkeliers de zakken niet in hun assortiment willen opnemen, is er wel sprake van een kostenpost. Dit is echter stap 2. Deze is nog niet berekend. In het verleden werden de zakken via het milieupark gratis verspreid; toen bedroegen de kosten circa € 8.000 ex BTW per jaar.

c. Juridisch

Dit besluit leggen we vast in het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening dat in de loop van 2017 met nog andere wijzigingen aan uw college ter vaststelling zal worden voorgelegd.

d. Collegeprogramma

n.v.t.

e. Risico's

n.v.t.

7. Toegankelijkheid

Het kopen van doorzichtige zakken kan in de winkels wanneer de winkeliers instemmen. Voor mensen in een rolstoel zijn deze winkels toegankelijk, en is ook de toegankelijk tot doorzichtige zakken geborgd.

8. Voorstel / advies

Wij verzoeken uw college (per direct) op grond van artikel 4 lid 2 van de Afvalstoffenvordening gemeente Beesel 2011 als inzamelmiddel voor het huishoudelijk kunststof verpakkingsmateriaal doorzichtige zakken vast te stellen.